

Alte Drucke

**CONFESSIO FI=||DEI CATHOLICAE CHRISTIANA
AV=||thoritate Synodi prouincialis quæ habita est
Petr=||couiæ Anno M. D. LI. Mense Iunio ædita: || ...**

Hosius, Stanislaus

Cracoviae, 1553

DE SACRAMENTO EXTREMAE vnctionis. Caput. XLVIII.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150329

peccatorū, libet hic adscribere quid ea de re vetustissimus
& idem doctissimus vir senserit Origenes. Vide inquit ne
forte sicut dominus & saluator noster quasi agnus ad octi-
fionem ductus, & in sacrificium altaris oblatus peccatorū
remissionem vniuerso prestatit mundo, ita fortassis cetero-
rum sanctorum ac iustorum sanguis fusus est ad expiandū
pro parte aliqua populum, ac interiectis nōnullis, postea-
q̄ docuit, quod etiam Paulus hostiam se obtulerit iu-
gulandam, similiter & alij sancti, sed in his omnibus inqt
vnus est agnus qui totius mundi potuit auferre peccatum
& ideo cessauerunt ceteræ hostiæ, quia talis hæc fuit ho-
stia, vt vna sola sufficeret pro totius mundi salute. Ceteri
enim precibus peccata, hic solus potestate dimisit. Dicebat
em̄. Fili remissa sunt tibi peccata tua. Detrahere itaq̄ meri-
tis sanctorum nihil est aliud quam detrahare meritis Chri-
sti. Christus est enim qui viuit in illis, Christus est qui pati-
tur in illis. Christus est qui meretur in illis, cuius fuso preci-
oso sanguine, fit vt illorū quoq̄ fusus pro Christo sanguis,
valeat nobis ad remissionem peccatorum, quamuis hæc
remissio non per alium detur, quā per Christum. Sed hæc
obiter de sanctorum meritis, quæ miro quodam consensu
semper fuerūt ab omnibus & doctrina & pietate viris præ-
stantibus omnibus seculis in Ecclesia celebrata, deq̄ pœ-
nitentia & eius partibus dicta sufficiant. Nunc de sacramē-
to extremæ vnctionis dicendum nobis restat.

DE SACRAMENTO EXTREMAE

vnctionis.

Rr Caput

Caput. XLVIII.

1. Timō. 2.
Lucæ. 19.

Matth. 1.

Actuum. 4.

Psal. 61.

1. Regum. 16.

Lucæ. 1.

2. Regum. 2.

Iob. 7.

2. Regum. 5.

Mediator Dei & hominum qui cū venisset saluum facere quod perierat, dedit semetipsum redemptionem pro omnibus, nō solum Iesus, verumetiam Christus vocari voluit. Ac illud quidem nomen indè sortitus est Mattheo etiam Euangelista teste, qđ ipse saluum facturū esset populum à peccatis eorū. Neq̃ enim est nomen aliud sub cœlo datum hominibus in quo nos fieri saluos oporteat, prater nomen Iesu. Christus vero ex eo appellatus est, quod cum regia simul & sacerdotali dignitate fungeretur, vnctus erat non ab hominibus verum ab ipso Deo, non confecto oleo, sed diuino spiritu, hic enim dicit de eo propheta. Spiritus domini vnxit me. Neq̃ vero propterea tātum Christus nominari voluit, quod vnctus ipse, verumetiam quod vnctionis gratiā in alios diffusus esset. Legimus Dauid regem tribus vicibus vnctum esse. Primum in domo patris sui. Hæc vnctio significabat illam quæ fit in baptismo, quæ & ipsa signum est, futuros nos regni illius participes quod expectamus, regni sempiterni, regni cuius nō erit finis, regni quod parauit nobis Deus à constitutione mundi. Secundo vnctus est in Hebron, vt regnaret super domum Iuda, post quam vnctionē mala & aduersa multa passus est. Hæc, significabat vnctionē in sacramento confirmationis per quam nobis confertur spiritus sanctus ad resistendum diaboli tentationibus, qui nos per omne vitæ nostræ tēpus grauitèr oppugnare nunq̃ intermittit, nihil vt aliud vita hominis super terram quam militia, Tercio iterū vnctus est in regem super omne Israel posthanc

Posthanc vnctionem in pace regnavit, hæc significabat vn-
 ctionem istam extremam de qua nobis nūc sermo est. Post
 hanc enim superatis hostibus diuino beneficio nobis datur
 vt in regno illo ad quod in baptismo iuncti sumus, & inau-
 gurati, pace fruamur sempiterna. Quemadmodum autem
 baptismus est intrantium, sic hoc extremæ vnctionis sacra-
 mentum est ex hac vita mortali exeuntium. Nam cum cal- Ge. 3.
 caneo nostro serpens callidissimus insidietur maximè, ne-
 q̃ vllō alio tempore nos oppugnet grauius quam cum ex
 hac vita migrandum est, quod eā etiam ob causam Agon
 vocatur, quod tum pugna validissima, tum certamen in-
 stat grauisimum, noluit Christus in extremo periculo no-
 stro sua nos ope destitutos esse, verum sacramentum hoc
 extremæ vnctionis instituit per quod non solum ad susti-
 nendos, verum etiam ad propellendos demonis impetus
 firmiores efficeremur. Quamobrem, sicut pœnitentia ad iu-
 sticiam, sic hoc extremæ vnctionis sacramentum ad forti-
 tudinem refert, quod in eo & animæ & corporis robur no-
 bis confertur, nam vtriusq̃ morbus propulsatur, animæ cū
 peccata remittuntur quibus nulli possunt esse morbi gra-
 uiores, corporis cum alleviatur homo, quod tamen nō sem-
 per euenit. Rectè igitur inter sacramenta hoc quoq̃ extre-
 mæ vnctionis numeratur. Est enim sacræ rei signū efficax,
 est visibile signum inuisibilis gratiæ nimirum peccatorum
 remissionis, quæ confertur in hoc sacramento, cuius princi-
 palis iste fructus est vt auferatur peccatum eius qui sacro Esaiæ. 27.
 oleo inungitur. Secundarius autē est corporis quoq̃ sanita-
 tis. Legimus apud Marcum quod exeuntes discipuli præ- Mar. 6.

Rr ij dicabant

Iacobi. 5.

dicabant vt pœnitentiam agerent, & demonia multa eñci
ebant, & vngebant oleo multos egros, & sanabantur. Quē
locum explicans Beda adducto Iacobi quoq; ea de re testi
monio, vnde patet inquit ab ipsis Apostolis hūc sanctæ Ec
clesiæ morem esse traditum, vt energumeni, vel alij quili
bet egroti, vngantur oleo pontificali benedictiōe consecra
to. Theophilactus quoq; locum eundem enarrās, quod vn
xerant inquit oleo Apostoli, solus Marcus narrat, quod &
frater domini Iacobus in catholica epistola dicit. Infirmat
quis inter vos inducat presbyteros Ecclesiæ, & orent super
illum vngentes eum oleo. Est igitur oleum, & ad labores
vtile, & lucis fomentum, & hilaritatis effectiuum, significat
q; Dei misericordiam per quam à labore liberamur, & lu
cem ac gaudium, ac hilaritatem spiritualē accipimus. Ex
pressius autem Iacobus, effectum huius sacramenti demō
strat. Cuius hæc verba sunt. Infirmatur quis in vobis indu
cat presbyteros Ecclesiæ & orent super eum vngētes oleo
in nomine domini, & oratio fidei saluabit infirmum, & al
leuiabit eum dominus, & si in peccatis sit remittētur ei. Ex
quibus Iacobi verbis discimus nihil extremæ vnctioni de
esse quod ad sacramenti rationem pertinet. Est enim ele
mentum siue signum visibile quod materiæ locum obtinet
oleum pontificali benedictione consecratum valde acco
modatum ad demonstrandum id quod perficitur in hoc
sacramento. Quod enim olei natura presert, hoc in huius
sacramenti dispensatione in homine egroto diuina virtute
per fidei efficaciam efficitur. Nam sicut oleum conducit ad
labores & lucis fomentum, & hilaritatem, ita extrema vnc
tio

etio conducit ad liberandum hominem à labore corporis ex morbo, & animæ ex peccatis contracto, lucemq; gaudium, & spiritalem hilaritatem confert, modo fides egrotis actedat. Ad hoc olei elementum cum actedit verbum fit sacramentum, verbum autem est oratio fidei, quando presbyter vngens dicit, in nomine patris, & filij, & spiritus sancti, adiunctis pñs & succinctis præcationibus ab Ambrosio & Gregorio compositis, vt quicquid illicito visu, auditu, cæterisq; sensibus egrotus deliquit per huius olei vñctionem expietur, cū imprecatione pacis. Atq; hæc est gratia quæ confertur actedente verbo ad elementum, expiatio remissioq; peccatorum. Qui vero secundarius est effectus huius sacramenti, eum quod non semper egrotus consequitur, vel ideo fit quod animæ non semper expedit, vel quod oratio non ex firma fide proficiscitur. Vbi enim fides magna est & ardens, facile quiduis à Deo impetrat, vbi vero modica fides est aut nulla, nihil obtinet. Legimus quod in sua patria Christus nullam potuit facere virtutem propter incredulitatem eorum. Quamobrem non queuis oratio, sed fidei oratio, quando quis orat in fide nihil hæsitans, ea demum quiduis obtinet. Vbi ergo est oratio fidei, modo ne quid ea res egrotantis animæ saluti officiat, nihil dubitandum est quin corporis quoq; sanitatem per vñctionem hanc sit adepturus. Scribit Sulpitius Seuerus in vita sancti Martini, quod oleo sanctificato puellam quãdam dira paralisis egritudine correptã, vt iam nulla ad humanos vsus corporis officio fungeretur, sanitati restituit. Cõmemorat Rufinus quoq; non dissimilia de discipulis Antoni, quod

Matth. 13.

Iacobi. 1.

Capi. 21.

Li. II. Cap. 4.

Eccle. Histor.

li. 3.

Rr in

multos

Lib. 3.

De uisita. in-
fir. li. 2. ca. 4.
De rectitu-
dine catholi-
cæ conuersa-
tionis.

multos infirmos oleo perunctos curabant. Meminit huius sacramenti Chrysostomus, ubi tractat de sacerdotio. Meminerunt Hieronymus quoque ad Rusticum scribens, & Augustinus in locis aliquot, & eius synchronus Innocentius epistola prima quam scripsit ad Decentium capite octauo, ubi inter cætera scribit. Poenitentibus istud fundi non potest quia genus est sacramenti. Nam quibus reliqua sacramenta negantur, quomodo genus vnum putatur posse concedi? Sed iam ad sacramentum ordinis actedamus.

DE SACRAMENTO ORDINIS. Caput. XLIX.

ROM. 13.

IOAN. 11.
IOAN. 10.
CAN. 6.

Li. 1 de ordi-
ne ca. 9.

V M quæ sunt à Deo, ordinata sint, non alibi magis requiri videtur, ut sint ordinata omnia quam in Ecclesia, quam à Deo esse dubium non est. Ipse enim Deus & dominus noster Iesus Christus collegit eam, & ædificauit sanguine suo, qui propterea mori dignatus est, ut filios Israel qui erant dispersi congregaret in vnum, ut esset vnus pastor & vnum ouile. Quamobrè rectè in canticis castrorum acies ordinata vocari legitur, neque alia magis re est aduersarij potestatis terribilis quam eo ipso quod est ordinata. Est igitur ordo comprimis in ea necessarij, de quo preclare scriptum est ab Augu. Ordo est quem nisi tenuerimus in vita, producet ad deum, & quem nisi tenuerimus in vita, non perueniemus ad Deum. Si ergo non peruenimus ad deum nisi sit ordo rectus, omnia prius & facere et pati nos oportet, quam ut cum deseramus, ne si quod absit deseruerimus eo (quod absit) nos